

שכן נסיונות לטיפול רדיאקטיבי

אשתו, שהיתה מורתה של בת אחותו של היהלום. קשריו עם חוגי היהלומנים ונסיונות התקשרותו עם יהלומנים ישראליים בקשר לסיכויי ניצול אבקת היהלומנים בי ארץ, הם שעוררו כנראה את גל השמועות כאילו עסק שמעון כביכול בהברחת יהלומים, שמועות שלא נמצאה להם כל אחיזה.

בינתיים נולדה בתם של שמעון וערה, טל. מה שאירע בשלושת החדשים האחרונים לוטסה בערפל. אך ברור ששמעון שוב לא היה אדם נורמלי. ההלם בקרב על הניירת והפגיעה במערכת העצבים שלו בעת הריפוי הנסייני, הפכוהו לחולה נפש. שי היה בטיפול מתמיד אצל פסיכיאטר למרות שבין התקפה להתקפה היה ככל האדם.

מה אירע בשעת הרצח? האם הוא בוצע בשעת התקפת טירוף, בה לא היה שמעון אחראי למעשיו? האם היתה זו פעולת יאוש מתוכננת, ברגע שהתברר לשמעון כי אפסו התקפה להחלמתו? מה האמת בשמועות כי אילו בוצע הרצח על רקע של "עסקי נשים" האנצם היו לשמעון עוד שותפים במעשה הרצח? אי שהיה זה מעשה ספוגי טאני בלתי מתוכנן?

את המענה לשאלות אלה יצטרך למצוא בית-המשפט הבלגי, בפניו יתייצב שמעון לוריה, הצבר מרחוב ארבע-אצות בתל-אביב.

להוריו נשאר בינתיים רק מכתבו האחרון, אותו כתב כנראה באחד כרגעי הצלחות והשתפכות הנפש שלו:

"את יודעת מה, אמא, כואב ונושחת מעט... הגה תארי לעצמך, שאת ישובה עתה למולאי. על הספה בחדר השני של נמה לה במנוחה, ואנו מושחתים ככה סתם על דא ועל הא. מנסים להתבונן עמוק אחד בעיני השני ושותקים..."

לרופא ואצטרך להיות אצלו בטיפול שלוש השנים הבאות. ולכן באם כבר יש הזדמנות, מדוע לא לנצל את הזמן?"

★ ★ ★

נסיונות באבקת יהלומים

כשנאלץ שמעון לנטוש את לימודי הרפואה, פנה לעיסוק אחר, שהחל לעסוק בו עוד קודם לכן. באחר מחדרי דירתו התקין לעצמו מעבדה כימית קטנה, בה ניסה למצוא שיטה להפרדת אבקת היהלומים.

אבקת היהלומים היא הפסולת המצטברת בעת ניסור היהלומים וליטושם ובה מעורבים גרגירי יהלום בגודל מיקרוסקופי בכל מיני חומרים אחרים. אבקת יהלומים נקיה משמשת לעיבוד יהלומים, אולם בדרך כלל מקבלים אותה על-ידי פירור יהלומים גלויים.

רק בשנים האחרונות ניסו להוציא אבקה כזו, שהיא יקרה מאוד, מפסולת היהלומים והצליחו להגיע לאחוז תפוקה מסויים. סוד ההפרדה ידוע רק למעטים וגם יכולת הגני צול היא קטנה מאוד.

שמעון חיפש שיטה שתאפשר להפיק מן הפסולת אחוז יותר גבוה. אולם כדי לרכוש את הפסולת היה זקוק לכספים שלא היו ברשותו.

כתב הוא על נושא זה, באחד ממכתביו האחרונים, לפני כשלושה חדשים: "בזמנו כתבתי על נסיוני בהפרדת אבקת היהלומים. ובכן, סוף-סוף הצלחתי במשימה זו ואף הגעתי לתוצאות די מפתיעות ביחס לתוצאות שמקבלים שאר האנשים העוסקים בכך. מכיוון שהפרינציפ היה ביד, הקמנו מעבדה קטנה בבית ואף החלנו מעט בעבודה."

(המשך מעמוד 15)

מחיות, כנראה) ומערכת העצבים הלא-רצונית שלי נפגעה. זה פגע ברפלקסים שלי, ברוב האברים הפנימיים. בקיצור: דיסה שלמה שלא היה לי מושג באם אוכל לצאת מזה אי-פעם."

★ ★ ★

מערכת העצבים נפגעה

אני פוסח עתה על הרבה שלבים, ממשיך שמעון במכתבו, "שנמשכו חודשים לא מעטים. אך תוך כל הזמן הזה לא הפסקתי לנסות ולהמשיך את החיים והי רופא הזהיר אותי שיש מספיק רופאים בי עולם ולא יקרה שום דבר אם יהיה רופא אחד פחות."

"כשהזמן המשיך וקלח לו, הרגשתי שהרופא צודק. מאחר והיו לי התעלפויות פתאומיות לאחר התרבויות של חצי שעה בלבד, כל מיני תופעות שאני קורא להם זרמים בגוף וכו'. וביום בהיר אחד החליטתי שאף-על-פי שעברתי כבר את מחצית הדרך, מוטב להפסיק את לימודי הרפואה ואעשה רק את החלק השני שבו התחלתי, כלומר, אקבל תואר במעבדות מחקר בי ביאוכימיה... מה שחשוב הוא, שעכשיו אני פחות או יותר בסדר, כלומר: שומר לקבל את הרפואות, נח בזמן, ואוכל בסדר. וזה למעשה הכל מה שאפשר לעשות. צריך פה רק ים של סבלנות, ויתכן שפעם אחזור ואהיה כאחד האדם. על כל פנים, כרגע עדיין אין רואים סיכויים לכך. מה שמעודד אותי, שעכשיו גם הרופא שלי אופטימיסט, לאחר שבזמנו הוא לא נתן לי יותר מאשר שלושה חדשי חיים (הוא אמר לי זאת לאחר מכן, כמובן)."

במכתב אחר למשפחתו, כותב שמעון: "מכתב זה הוא אחד המכתבים הגורליים, אולי מאחר והוא בא לסכם ולספר לכם על תוצאות ומעשים... ובכן, כבר בשיחות הראשונות עם הרופא לאחר, הטיפול הי מוצלח שהוא נתן לי, כבר אז ניסה לדבר על לבי שאכטח מרעיון הרפואה, כי לעור לם לא אוכל למצוא במאמץ של הלומים, ואפילו אם אצליח — במאמץ היומיומי של רופא. אני מתכוון למאמץ מנטלי, לכוח ההתרכזות העיוני שלי, שאבד ברובו, אני כמובן צחקתי לזה, כי ידעתי שדחוקא בבעיית ההתרכזות אני מסוגל לעשות הרבה."

"עבדתי על עצמי מבחינה זו ועשיתי תרגילים ללא ספור במשך חודשים מאוד ארוכים, חדשים שלא כל כך נעים להזכר בהם. אך בסופו של דבר ניצחתי לפחות מבחינה מסויימת, כאשר עברתי את הבחינות. הרגשתי אפילו השתפרה מעט וחשבתי שאני כבר על הסוס. אך לא עברו ימים אחדים לאחר הבחינות והתוצאות הורגשו, כל הסימפטומים חזרו... אני עדיין קשור

בתנאי שתוך שנה ירכוש את השפה. ניתנה לו זכות ישיבה והוא קיבל עבודה בקייטנת ילדים של הפדרציה הציונית. אשתו הצטרפה אליו עד מהרה, הועסקה גם היא באותה קייטנה עצמה. במשך הקיץ הצליחו השניים לצבור מעט כסף. כשהחלה שנת הלימודים הצליח שמעון סוף-סוף להתחיל בלימודי הרפואה. ערה קיבלה משרת מורה לעברית בבית-ספר יהודי במקום, והיא שמינה למעשה את מחייתם.

במשך שנה אחת נראה היה כאילו הכל כשורה. שמעון שלט בצרפתית, עמד בכל הבחינות ואף עורר סנסציה באוניברסיטה כשזכה באחת משתי המילגות הניתנות לסטודנטים זרים. בשעות הפנאי שלו הדרוך אנשים בהתעמלות לפי שיטת ד"ר פלדני קריין, ואף שימש כאסיסטנט למרצה שלו לכימיה.

אולם רק עם התחדש שנת הלימודים הי שניה התחדשו גם הצרות. במשך שנה תמימה לא ידעו ההורים בארץ דבר על כך שמעון וערה לא רמוזו על כך דבר במכתביהם. רק בקיץ, כשאמה של ערה יצאה לבקר את הזוג בבלגיה, גילתה שיש משהו אינו כשורה. שמעון לא היה מסוגל לשקוד על לימודיו, היה קם מדי פעם מעם ספרי, שוטף את פניו וגמלט החוצה. שוב נתקף בהתקפות של איבוד זכרון, ואז היה מאבד גם את השליטה על חושיו, ולי פעמים אף לא יכול היה למצוא את דרכו הביתה. בעיקר סבל מחוסר ריכוז, אפילו את המכתבים הביתה היה כותב בהמשכים.

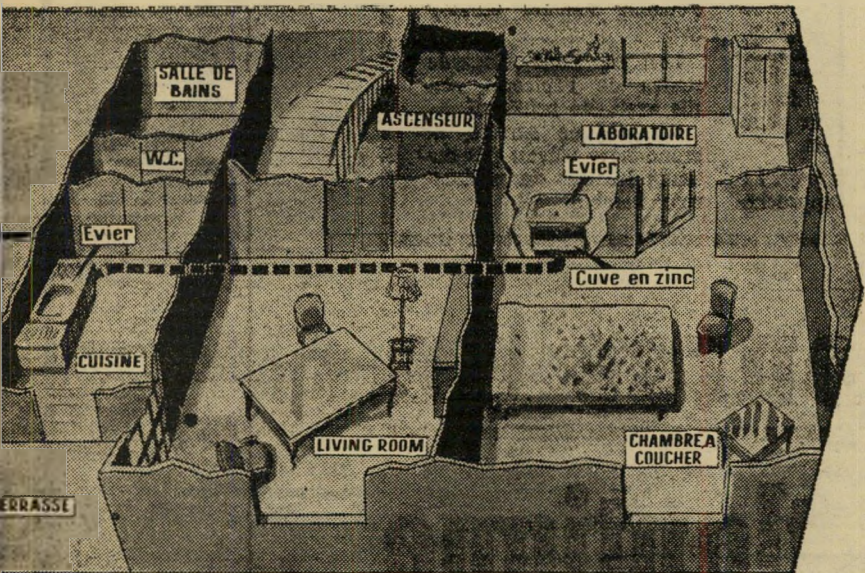
רק אחרי שאמה של ערה חזרה לארץ, נודע להוריו של שמעון על מצבו. לקרובת משפחה סיפר שמעון על מה שאירע:

"העניין התחיל כשהיו לי אבנים בכליות, כתב במכתבו מהארבע-עשר לדצמבר 1961. "בסופו של דבר השתנתי אותן. אחת מהאבנים האלה היתה בעלת חידודים נחמרים למראה, אך פצעה את כלי הדם שלי. אם כתוצאה מכך או לא מכך, נוצרו אצלי התקשרויות דם שהלכו והתרבו (טרומבו ציטים). טיילו להם בורם הדם ובסופו של דבר נתקעו להם ברגל וחסמו את זרם הדם."

"הציעו לי כמה הצעות ואני הייתי צריך להחליט באיזו לבחור, מאחר ששלושה רופאים הציעו כל אחד משהו אחר. קבלתי טיפול מתאים, שלפניו חתמתי שאני מקבל טיפול זה מרצוני הטוב. ידעתי שאני שפך נסיונותי."

"הטיפול היה חזק מדי (האדם יותר רגיש

* הרופא שטיפל בשמעון ניסה לרפא את הסרומבוזה שלו באמצעות קריניים רדיאקטיביות, שיטה שנוסתה עד כה רק לגבי חיות.

דירת הפשע

זהו חתך של דירת שמעון וערה לוריה באנטוורפן, שם בו עז, לגירסת המשטרה, הרצח. הדירה מורכבת מחדר אורחים (במרכז), חדר שינה (ימין), מטבח (שמאל), שירותים (למעלה משמאל) ומעבדתו של שמעון (למעלה מימין). הרצח בוצע בסלון. הגופה בתורה במעבדה וכתמי הדם נשטפו בכיור שבמעבדה, המחובר באמצעות צינור פלאסטי (קו מקווקו) לכיור הנמצא במטבח.

ואני נכנס קצת לדברייך ומספר לך קצת עלינו, על ערה ועלי וגם קצת על החוויה שנקראת טל. כן, אמא, שנינו רב חל בנו. דומני שעשינו כמה צעדים קדימה בדרך חיינו. נדמה לי שהחיים העניינו לנו מתנות רבות, לפעמים נעימות, לפעמים פחות נעימות, אך השתדלנו ומשתדלים ללמוד וללמוד ועוד פעם ללמוד. כן, הכמיהה הזו ללמוד מהכל, להיעשות לידענים מוצאת אותנו בחברות שונות, בסביבת אנשים מכל הסוגים, בקיצור: חיים ערים.

...כשנפגש, ודאי לא אפסח על מה שאני קורא, סיפורה של ערה. זוהי בכלל פרשה ראויה להכתב ביד אמן. לתאר את אותה ערה, יוצאת סמינר הקיבוצים, הירי דעת להפוך בין לילה לאשה במלוא מובן המלה. וכאן אני מתכוון לכל אותם שלבי הלמוד הראשוניים שלי, בעיות הפרנסה, יציאת הבית וכל אותו מכלול הרברים הי קרוי חיי-משפחה, שלערה היה בו חלק רב. ואת הרי יודעת, אמא, שאינני מאוהם הטיפוסים שכל כך קל לחיות אתם. ובכל זאת, תמיד הבנה, תמיד אישר, תמיד טוב."

★ ★ ★

"אמא, כואב ונושחת"

בצורה זו הגיע שמעון לעסקי היהלומים וכאן כנראה אף קשר את הקשרים באמצעות מייטלס, עמו התידד באמצעות